

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan vsakega meseca. — Za pošiljanje na dom za celo leto 18 gld., za šest mesecev 10 gld., za četrt leta 4 gld. — Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec 30 kr. za šest mesecev 1 gld. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za šest mesecev 2 gld. 50 kr., po pošti prejemani za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od šestdesetopne petič-vrste 6 kr., če se ponovilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. — Redništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „predališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministracijo št. 10 je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Dr. Janez Bleiweis.

Naveli smo bili že jedenkrat zanimiv izrek ruskega učenjaka o zgodovini Slovencev. Ko namreč Rus prebere nemško pisano Dimicevo zgodovino kranjske dežele (katera zgodovina se vedno ozira tudi na sosednje slovenske pokrajine) vsklikne občudovaje, kako je to mogoče, da ta mali slovenski narod živi skozi tisoč let stisnen v kot mej Germanstvo in Italijanstvo, a nij še unicen, temuč se čedalje bolj giblje, in oživlja kot narod. S tem je Rus priznal, da je naš slovenski narod živ in močan narod, in da, ako res nema aktivne zgodovine velikih činov in velikih junaskih sinov, ima spoštovanja vredno — tako bi rekel — negativno zgodovino, t. j. zgodovino te velike istine, da je tisoč let pred nemštvom branil in ubranil svojo najdražjo svetinjo: narodnost slovansko. V tej prikazni se vidi taka narurna moč, ki nam more tudi za bodoče porok biti, da bodemo v borbi za svojo narodno eksistenco gotovo zmagali, tudi, ko bi se prigodilo, da navali tujstva na nas ne nehajo, ali se morda za čas se pomnože.

Brez svojega narodnega plemstva, brez svojih višjih stanov, torej brez svojih voditeljev, poleg tujega v deželo prislega meščanstva, tujega obrstva in trgovstva, vendar je naš narod čisto iz sebe, iz „najnižje“ vrste rodil može velicega duhá in velicega srcá, kakor je bil vstrajni Primož Trubar, ki nam je pismeni jezik ustvaril, kakor je bil marljivi Valentin Vodnik, ki je mej narodom ugasujoč ogenj ljubezni do svojega jezika zopet razpihal in raznetil, kakor je Prešeren, ki je s svojo divno ženjalnostjo narodu po-

kazal lepoto in blagolasje tega njegovega jezika, kakor je Metelko s svojimi učenci.

Vendar ti veliki naši može so ob svojem času osameli stali, narod v masi jih od kraja nij čul, bili so le izvoljeni po duhu, ki so jih umeli, le posamezni tudi slišati mogli, nobenega skupnega delovanja nij bilo za razsvitljivo temne narodne noči, ki se je razprostirala nad Slovenstvom. Vsem tem prejšnjim delavcem na narodnem polji je manjkalo središča, manjkalo skupnega oživljajočega torišča, manjkalo točke, okolo katere bi se bila zajedna narodna delavnost zjednila za probujenje naroda.

In ta kristalizacijska točka, to osrednje skupno torišče se je bilo naredilo še le z onim momentom, ko so nekateri može kmetijskega društva dobili od nadvojvode Jovana pravico izdajati prvi slovenski časopis „Novice“, katere je v uredovanje dobil oni mož, katerega jutri in pojutranjem slavi ves slovenski narod, dr. Janez Bleiweis, mej vsemi Slovenci dozdej mej narodom najbolj znan, najbolj popularen javni delavec.

Še le s prvim slovenskim časnikom, z „Novicami“, se je Slovenstvo jelo počasi kot celota zbirati in čutiti, postajati političen faktor. „Novice“ so dolgo let reprezentirale slovensko narodno idejo, ki se je z njimi vred razvila. In ker je bil urednik „Novicam“ dr. Bleiweis, bil je ob jednem vodja vsega narodnega prizadevanja, personificirala se je v njem slovenska narodna ideja. V tem je ona skrivnost, da zdaj, ko je narodna ideja objela že najširše kroge, ko je uze v maso naroda prodrla, ime Bleiweisovo mej vsemi drugimi najgloblje v

narod seza, in valjda ga naš narod ne bode imel tako hitro popularnejega moža.

To dokazujejo zdaj tudi velike priprave za sijajno praznovanje njegove sedemdesetletnice, imenovanja za častnega občana v skoro vseh občinah po slovenski zemlji, od glavnega osrednjega mesta Ljubljane, do poslednje male gorske občine, dalje premnoge deputacije, ki so napovedane, da pridejo poklonit se možu probujevalcu slovenske narodne ideje. Narod slovenski, slaveč Bleiweisa kot zastopnika te ideje, slavi svoje lastno probujenje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. novembra.

Ko je cesar v *Pešti* posamezne delegate ogovarjal, ogovoril je tudi nemškega poslanca iz Češkega dr. Russa (čegar oče se je rodil od slovenskih kmetijskih staršev pri Novem mestu) ter ga vprašal, zakaj sprava mej dvema strankama na Češkem, mej nemško in češko nij posrečila se Russ je bil tako brez-takten, da je odgovoril: „Bi uže šlo, ali jeden človek, dr. Rieger to zavira.“ Cesar je od-majal, nič rekel in naprej šel.

Vogerskej zbornici se je začela adresna debata, ki bode dolgo trajala. Do 13. t. m. je bilo uže 18 govornikov vpisanih proti adresi.

Iz Budepešte se javlja 15. t. m. da je cesar sprejel 14. novembra v polu dne *deputacijo hercegovinskih* veljakov. Jeden ud te deputacije je v imenu vseh cesarja ogovoril in mu izročil adresno. Cesar je odgovoril: Za blagost in napredek hercegovinskega ljudstva bodem vse storil, a tudi zahtevam da sluša onó ukaze in naredbe mojih uradov. Deputacija naj bode preverjena o mojih najtop-lejših čutih, a vsako prekratenje bodem primerno kaznoval. Pri meni bodo naši varstvo vsa veroizpovedanja, na rodne šege in ute-meljena prava. Ko boste prišli zopet do-

Listek.

Dr. Janez Bleiweis in njegovo slovstveno delovanje.

I.

Nobedna stvar nam tako bistro ne pričuje, da je Slovincem ne samo pravica, nego tudi dolžnost, praznovati sedemdesetletnico svojega duševnega voditelja in „očeta“ dra. Janeza Bleiweisa, kakor veliko število nemških in slovanskih životopisov, kateri kolikor tonko dobrohotno opisujejo dela in življenje našega slavnega jubilarja. Lehko rečem, da morebiti prof. Miklošiča izvzemši, nobednega živega Slovence delovanja in življenja nijso opisavali tako različni ljudje in tolikrat, kakor dra. Bleiweisa. Ko bi mož tega res ne bil zaslužil, po vsej pravici ne bil zaslužil; ko bi res tonko ne bil storil za slovensko slovstvo; ko bi res toliko ne bil koristil duševnemu razvoju in čimotnim potrebam slovenskega ljudstva, kakor

je v istini: gotovo bi se ga ne spomniali tolikrat, z gorkimi besedami hvaleči njegovo požrtvovalno delovanje za slovensko domovino. In zdi se mi, kakor bi hoteli nekateri nemški sodržavljani pokriti in pogladiti vse krivice, katere je dr. Bleiweis prebil ravno od Nemcev, baš Nemci ga slave z lepimi životopisi, kakor bi bili domači rojaki. O dr. Bleiweisu so namreč pisali: dr. Razlag v svojej jugoslavenskej „Zori“ l. 1853., dr. C. pl. Wurzbach v knjigi „Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich“ l. 1856., in po njem „Mittheilungen des historischen Vereins für Krain“ 1858.; dr. F. V. Klun v „Ruskej Besedi“ l. 1859.; „Oesterreichische Revue“ l. 1864.; dr. L. Rieger v svojem naučnem slovníku na dveh mestih, profesor J. Macun v svojem „kratkem pregledu slovenske literature“ leta 1863. (hrvatski); Abel Lukšič v novinah „Slavische Blätter“, l. leta 1865. (Lomski), L. Viniški (Tomšič) v Klaričevem „Slavjanskem Jugu“ leta 1868. profesor Maku-

še v v svojem znanem spisu o Slovencih (ruski) leta 1873.; Janežič v svojej slovstvenej zgodovini itd. itd. Koliko gradiva! Koliko priznavanja Bleiweisovim zaslugam! A če tudi do denes dr. Bleiweisovo pisateljstvo še nikjer nij tako ocenjeno, kakor zasluži, temu je uzrok, da se posameznega moža delovanje samo tedaj more korenito opisati, kadar se risa vsa doba, v katerej je živel, a slovenske slovstvene in kulturnozgodovinske historije do denes pri nas še nihče nij pisal.

II.

Porodil se je Janez Bleiweis 19. novembra 1808. leta v starodavnem Kranju. Oče Valentin mu je bil trgovec, a s svojim podjetnim duhom, svojo poštenostjo in pridnostjo pridobil si nij samo občnega spoštovanja, nego tudi obilo imovine, da je vse svoje sinove jako pošteno in dobro preskrbel. Umrl je obče spoštovan leta 1866. v Ljubljani. Mater izgubil je bil uže leta 1826. Janez imel je še

mov, recite svojim someščanom, da želi cesar odkritosrčno njih blagosti, in da zastavljeno svojo besedo tudi reši." Odgovor cesarjev po zdravila je deputacija z naudušenimi živio klci. Deputacija je šla potem k Andrassyju ki jim je dejal, da so zdaj vsa veroizpovedanja slobodna. Svojim someščanom naj povedo, da se bodo njih interesi po vsej moči branili, in da upamo, da bodo odslej Turki in kristijani spravoljubno jeden poleg drugega stanovali. — Jeden ud deputacije je prosil ministra, da naj bi se v proklamaciji odločeni 14 dnevni odlog za vrnitev v zasedeni deželi podaljšal. Andrassy je obljubil, da bode v tem oziru prosil cesarja, in je preverjen, da bode cesar to prošnjo prav rado uslišal. Potem je šla deputacija k Tiszi, ki je izjavil upanje, da boe zdaj prebivalstvo, ko je mir narejen, dobroti miru tudi mirno uživalo, da bode pozabilo trpljenja, katera je imela vojska v posledici, in bode pričelo blagostanje cvesti, kakor nikdar preje. Od Tisze je šla deputacija k knezu Auerspergu, ki je izrekel upanje, da bode vzela soboj deputacija najboljši vtis iz Avstro-Ogerske, ter je zagotovil da vlada želi njih blagostanje. Državni vojni minister grof Bylandt je deputaciji dejal, da on upa, da so se lahko preverili, da se z nami lahko občuje, in to tembolj, ker živi pod žeslom cesarjevim mnogo narodov srečno, (?) ki govoré isti jezik kakor oni. Kakor preje bode mogoče, dejal je državni vojni minister, bode on pohodil njih deželo. Finančni minister je dejal deputaciji, da bode pričeto delo miru v Hercegovini tem bolj se posrečilo, ker so v deputaciji udje vseh stanov, veroizpovedanj in najnasprotnjših elementov. Deputacija je bila potem ob 6. uri zvečer na dvornem banketu v cesarjevej palači.

Vnanje države.

Vsem narodom raste deficit, vsem manjka denarja, le **Francozi** ga imajo dovolj, če so jim prav Nemci pred 7 leti vzeli pet milijard. V budgetnem odboru se Francozje pomenkovajo z vlado o — znižanji davkov! Drugod vlade povsod študirajo le, kako bi davke zvišale.

Budgetna komisija je namreč nasvetovala, naj se davki za 19 milijonov znižajo. Davek na surogate za kavo se bode čisto odpravil, davek na olje pa na pol, davek na menjice za tretjino.

V okraji Nejd v **Arabiji** je začela se resna vstaja zoper turške oblastnije.

Dopisi.

Iz Brežic 14. novembra [Izv. dop.] Nenavadno dobre volje sem denes, ne samo zarad svetkovanja sv. Martina — ožjega svetnika — in Ponikovskega Davorina — temveč ker imam iz našega nekdanj politično zloglasnega kraja same vesele novice poročati.

štiri mlajše brate ter jedno mlajšo sestro. Brat France umrl je leta 1847, duhovnik v Trstu; brat Konrad, trgovec, leta 1865. v Kranji; brat Jožef, trgovec, leta 1867. in sestra Marija, omožena Sovanova leta 1842. v Ljubljani; brat Valentin, veliki trgovec, živi še na Dunaji.

Dovršivši ljudsko šolo v Kranji, prišel je Janez leta 1819. v gimnazijo ljubljansko. Gimnazijo dovršil je leta 1824., modroslovje (7. in 8. šolo) leta 1826. Rektor mu je bil slavni pisatelj M. Ravnikar, prefekt znani prirodoslovec M. Hladnik. Izmej učiteljev njegovih bilo bi omenjati še: prof. Kat. Mh. Tuška in Jos. Dagarina, prof. Pavška, J. Krsnika, Elije Rebiča in Jurija Zupana.

Izmej sošolcev njegovih navajam naslednja znana imena: Jarnej Legat (škof tržaški), dr. Rajmund Melzer, A. Skopec (misijonar), prof. And. Kopač. Baron Anton Zois bil je jedno leto za njim. Z bivšim škofom ljubljanskim, Jarnejem Vidmarjem, tedaj

Prva novica je, da smo 13. nov. zvečer od 8. do 1. ure po noči dočakovali naš domači iz Bosne zmagovalno se domov vrajoči reševni 47. polk, ter mu kolikor toliko skušali olajšati britko trpljenje v boji z divjim Turčinom, s 15 vedri domačega vina, 2000 smodkami raznih vrst in kruhom, katere stvari so blagodušno darovali meščani in okrajni zastop. Pri tej priliki mi je dolžnost, kar so nekatere gospe uže zdavnaj storile v graški „Tagespošti“, pohvaliti nesebično in požrtvovalno ravnanje gospoda Ignacija Linslerja, mesarja, krčmarja in posestnika v Brežicah št. 4. sicer prav pristopnega domačega moža, ki je od začetka, odkar so naši vojaki tukaj skoz v Bosno marširali, do 18. novembra t. l., ko so tudi uže drugi in naši polki nazaj potovali — k vsakemu vlaklu se vozil in daroval zdravim in ranjenim vojakom svoje vino, svoja jedila raznih vrst, svoje smodke, svoje sadje. Enkrat celo, ko je potoval na Zidanmost, je tudi tam in v Sevnici kupil sadja in smodk, kar je daroval vojakom. Vsega darežljivega dejanja nij mogoče popisati, pa uže iz tega se vidi, da ta mož, pravi domorodec, zasluži, če ne več, višjo pohvalo. Kakor poprej sam, se je ta mož tudi to noč z drugimi meščani trulil in stregel vračajočim se Hartungovcem, v katero postrežbo so vmes doneli vbrani glasovi naše godbe iz Kapelj blizu Brežic, ki je navlaš za ta povratek najeta bila. Pri tej priliki je načelnik okrajnega zastopa in naš deželni poslanec g. Žnidaršič v čakalnici zbrane častnike s patrijotičnim ogovorom pozdravil, katerega so z občnim veseljem in odobrenjem sprejeli.

Druga ravno tako vesela novica je, da je o priliki sedemdesetletnice očeta slovenskega naroda 16. občin breškega sodniškega — tedaj vse, razen mesta Brežic in vasi Videm — imonovalo enoglasno gospoda dr. Janeza Bleiweisa za častnega občana. Te občine so: Artiče, Bojsna, Bizelj, Gaberje, Globoko, Kapèle, Loč, Mihalovec, Mostec, Pišece, Pleterje, Rigonce, Sela, Sromlje, Velikiobrež in Zakot. Gotovo vesel dokaz vspešnega delovanja utemeljitelja prvega slovenskega časopisa, in neustrašivega boritelja za narodne pravice. Dotične diplome bode izročil kot pooblaščenec imenovanih občin dne 19. novembra t. l. g. jubilanu osobno pisatelj teh vrstic. Pristavljam še, da ima breški okraj prebivalcev 16637; občina Bre

bogoslovcem, sta skupaj poslušala pedagogiko. — Po dovršeni gimnaziji šel je Bleiweis na Dunaj zdravoslovja učiti se. Leta 1832. dovršil je medicinske studije ter bil je doktor promoviran. Mladi dr. Bleiweis ostal je vendar še dalje na Dunaji ter začel je poslušati predavanja o živinozdravilstvu na c. kr. živinozdravnem zavodu. Tu je bil leta 1833. c. kr. penzionar, leta 1834. korepetitor in asistent medicinske klinike, ter oglasil se je l. 1838. živinozdravni pisatelj sè svojo znano nemško knjigo o „konjskih boleznih“, ki je takoj njegovo ime po učenem svetu razglasila, ter zaporedoma več natisov doživela.

L. 1843. prišel je v Ljubljano, profesor na tedanjej medicinski in kirurški šoli ter ob enem tajnik c. kr. poljedelske družbe. Z zadnjim poslom prevzel je tudi uredovanje „Novic“. Takoj je začel tako pridno in plodno delati v prosepah poljedelstva na Kranjskem, da so ga zaporedoma imenovali častnega družabnika c. kr. poljedeljske družbe v

žice samo 925 in Videm 1465 duš, vkupaj 2390, tako da zastopa 16 občin, katere so g. dr. Janeza Bleiweisa počastile s častnim občanstvom 14247 duš.

Z Dunaja 15. novembra. [Izv. dop.]

Pri zadnjem občnem zboru je sklenilo društvo slovenskih vseučiliščnikov „Slovenija“ jednoglasno, da se udeleži, kolikor jej je mogoče, dr. Bleiweisove slavnosti o priliki njegove sedemdesetletnice. Jednoglasno in navdušeno se je sprejel odborov predlog, da naj izvoli „Slovenija“ dr. Bleiweisa za svojega častnega uda. Potem se je z istim navdušenjem sklenilo, da se pošlje našemu narodnemu očetu krasna adresa, katero slika mladi umetnik, g. Janez Šubic. Ponedeljek večer, 18. t. m., pa napravi „Slovenija“ v čast dr. Bleiweisu komers. (Glej zadaj mej domačimi stvarmi od drugega dopisnika poslan program. Ur.) Videlo se je pri tem občnem zboru, kako navdušenje polni srca odrasle slovenske mladine za prvake Slovenstva, kako ona ljubi in časti može, katerim je v svojem življenji svrha: neustrudljivo in neustrašeno delati v prid in blagor našega milega slovenskega naroda.

Kakor čujemo, snuje se mej tukajšnjimi slovenskimi vseučiliščniki literarno društvo, kateremu naj se izvoli za pokrovitelja g. J. Stritar. Da bi se to uresničilo! Vsaj nam je pač potrebno tako društvo, v katerem bi se naša nadariena mladina vadila in spodbujala v literarnem delovanji, katero zdaj pri nas tako malo cvete.

Domače stvari.

— (Tuji gosti) ki pridejo k Bleiweisovi slavnosti, pripeljali se bodo večinom ponedeljek ob enej in treh popoldne s tržaškimi in dunajskimi vlakom. O'bor jih bode sprejel. Želeti bi bilo, da se snide več gospodov v ta namen na kolodvoru, in znance sprejme, ter vkvartira, če bode stanovanj zmanjkalo. Kdor ima kako sobo za eno noč oddati naj blagovoli pri odboru naznaniti.

— (Ljubljanski mestni odborniki) gredo pod vodstvom županovim dr. Bleiweisu denes v nedeljo ob 1/2 12. dopoldne čestitat.

— (Dostavek k programu za dr. Bleiweisovo baklado.) Mestni magistrat je dovolil, da sme iti baklada po zvršenji petja in serenade pred Bleiweisovo hišo, mimo trgovske šole, čez mesarski most, po šenpeter-

Gorici, v Celovci, v Gradci, v Zagrebu, na Dunaji, v Pragi in v Črnovicah.

Ko je bila medicinsko-kirurški fakultat v Ljubljani razpuščena, podelila je vlada dr. Bleiweisu tudi nadalje naslov c. kr. profesorja. Zdad si je osnoval dr. Bleiweis svojemu delovanju novo tvorilšče. Na njegov trud in njegovo zahtevanje ustanovili so l. 1850. podkovsko in živinozdravno šolo, katerej je bil dr. Bleiweis takoj od prvega pričetka učitelj in voditelj. Leta 1856. bil je imenovan c. kr. deželni živinski zdravnik, in opravljal je to službo do l. 1873. Leta 1861. bil je jednoglasno izvoljen v okraju ljubljanske okolice v deželni zbor kranjski, ki ga je redno volil v deželni odbor. L. 1878 bil je imenovan namestnik deželnemu glavarju. Brez števila učeni družeb, akademij, kmetskih in mestnih občin, volilo ga je častnega družabnika, občana, meščana. Ruski car poslal mu je leta 1862. Vladimirov red za njegove slovstvene zasluge, istega leta izročil mu je Davorin Tr-

skeje cesti, po slonovih in poštnih ulicah v čitalnico nazaj.

— (Iz Radomlja pri Kamniku) se nam poroča, da izvoli tamošnji občinski odbor denes v nedeljo dr. Bleiweisa za častnega občana.

— (Iz Kranja) se nam piše: Rojak kranjskega mesta, g. dr. Janez Bleiweis je bil denes v seji mestnega odbora za častnega meščana sprejet.

— (Občinski odbor v Predoslji) pri Kranji je imenoval v seji dne 14. t. m. jednoglasno dr. Bleiweisa za častnega občana, in mu bode dotično diplomu dne 19. t. m. izročila posebna deputacija.

— (Občina Grad na Bledu) imenovala je v seji dne 5. nov. t. j. g. dr. Janeza Bleiweisa enoglasno za častnega občana.

— (Iz Cola) pri Vipavi se nam piše: V seji dne 10. t. m. je bil na predlog odbornika in bivšega župana A. Rovana g. dr. Janez Bleiweis, za častnega občana enoglasno sprejet.

— (Iz Pohorja pri slovenjej Bistrici) se nam piše 14. novembra: Tudi v našem okraji in drugod po slovenskem Štajerji so slovenske občine, katere vedo ceniti zasluge dr. Bleiweisa za razvoj vsega Slovenstva. Tinjska občina ga je imenovala za svojega častnega občana, ter se bode po posebnej deputaciji slavljenca izročila dotična diploma.

— (Občine), ki so še na dalje izvolile dr. Bleiweisa za častnega občana so: sv. Peter na Notranjskem, Bloke, Moravče, Česnice pri Lukovici, Podkraj, Smednik, Poljane pri škofjej Loki, Dob. Muljava, Zagorica, Gorenji Logatec, Vič, Velika Loka, Luče, Križ pri Trziču, Slapensko, Šmartno pri Litiji, Št. Vid pri Ljubljani, Vačje, Dobrujne, Prečina, Šmarjeta.

— (Iz Zagreba) pride k Bleiweisovej svečanosti tudi urednik „Jugosl. Stenografa“ g. Bezenšek.

— („Brilantna polka.“) za glasovir uglasbil in velečestitemu očetu dr. Jan. Bleiweisu o priliki njegove sedemdesetletnice posvetil Ljudevit Hudovernik, bogoslovec. — Tako se glasi naslov slovenskeje poleg francoskega najnovejšej kompoziciji mladega nadejnega skladatelja, tiskajočej se v Blaznikovej tiskarni. Dobivala se bode pri skladatelju samem v ljubljanskem semenišču, in na dan slavnosti v čitalnici.

stenjak v imenu štajerskih Slovencev zlat kozarec, l. 1843. podarili so mu ljubljanski čestitelji srebrni tintnik s zlatim peresom, naš cesar podelil mu je l. 1866. Franca-Jožefa red. S kratka: kar jeden človek more nositi raznih častij in častnih naslovov, vse mu je Bog v preobilnej meri podaril, in narod slovenski počastil ga je z imenom, katerega poprej še nobednemu svojih ljubljencev nij dal — s predragim in preljubim imenom svojega „očeta“. In tudi domače ognjišče mu je Bog blagoslovil: dal mu je ljubo ženo, in sicer jednega, a svojega očeta vrednega sina, in celo kopo živih, bistrih vnukov.

A da je mož te časti in to srečo tudi zaslužil, to hočem — opisovanje njegovih obilih zaslug v političnem življenju, v zdravilskvej vednosti in v poljedelstvu drugim prepuščaje — dokazati s tem, da vsaj v velikih potezah narisam njegovo slovstveno delovanje.

(Konec prihodnjič.)

— (Kapelnik ljubljanske mestne godbe) g. Ivan Zörner je zložil venec slovanskih narodnih pesnij, katere bode svirala mestna godba pri „zastaveniški“ na čast dr. Bleiweisa 18. t. m. Jako dobra kompozicija bode izšla tudi v tisku, in jo bode g. Zörner poklonil g. dr. Bleiweisu.

— (Dunajska „Slovenija“) napravi ponedeljek 18. t. m. komers na čast 70. rojstvenega dne dr. J. Bleiweisa s sledečim programom: 1. Slavnostni govor predsednika g. Dav. Hostnika. 2. D. Jenko: Naprej! zbor. 3. A. Nedvčd: Slovenska dežela, zbor. 4. Bendl: Râžinko mādřimej! oktet. 5. a) Hajdrih: Slava Slovincem, zbor; b) Kocijančič: Kam? zbor. 6. J. Kocijančič: Slovo, kvartet. 7. J. Koseski: Bralcem „Novic“ k koncu leta 1845 v spomin, deklamuje g. L. Harner. 8. J. Kocijančič: Oblačku, zbor z bariton- in tenor-solo. 9. D. Jenko: Šta čutiš, zbor. 10. I. pl. Zajc: Uboi! zbor. Prevodja: g. Stanko Pirnat. Komers bode v dvorani Kriskhe III. Ungargasse 52, začetek ob 8. uri zvečer. Vabijo se čestilci slavnega jubilarja naj se te slavnosti v obilnem številu udeležijo.

— (Iz Prage) piše odlični češki poslanec dr. Kaizl tukajšnjemu rodoljubu kot odgovor na vabilo udeležiti se dr. Bleiweisove svečanosti: „Rad bi se udeležil, ali opravi mi ne dopuščaio daljnega potovanja; zato rei bodemo pa v češkem klubu spominjali se vašega patrijarha, in bomo v duhu navzočni pri vašej veselici.“

— (Češki ilustrirani list) „Česka včela“, ki izhaja v Pragi, prinaša v zadnjem broji podobo Bleiweisovo in njegov životopis.

— (Hrvatje o Trstenjaku.) Hrvatski „Obzor“ omenja simpatično Trstenjakove 40letnice, in pravi na koncu: „Mi Hrvati imamo razloga čestitati več i radi toga vriednom starini, što je on bio od mladosti svoje najveći pristaša one stranke, koja je nastojala, da se Slovenci glede jezika slože sa Hrvatii. U to ime je Trstenjak pisao i hrvatski po raznih listovih. Radi toga je „Hrvatski Dom“ čestitao g. Trstenjaku brzojavno, želeć mu dug i blagoslovan život.“

— (Trstenjakov životopis), posnet po spisu prof. Levca v našem listu priobčenem, prinaša tudi hrvatski „Obzor“ od 14. t. m. v listku.

— (Jurij Šubie), naš domači umetnik, čegar podobe v „Zvonu“ so občno pozornost vzbujale, biva zdaj kot vojak v Bosni. Dunajski ilustrirani list „Neue Wiener illustrirte Zeitung“ donaša v poslednej številki veliko podobo: „glavni stan vojvode Würtemberškega v Travniku“ narisano od g. Jurija Šubica, katera spet kaže izredni talent našega slovenskega rojaka v kompoziciji in risanji.

— (Povodenj.) Vsled deževja je Ljubljana tako silno narasla, da je ljubljansko močvirje vse pod vodo. Od Podpeči pri Preserji do Lavrice se lahko po čolnu vozi. V hišah po močvirju teče voda skozi okna v hiše, v peči, hleve i. t. d. Tako visoke vode uže dolgo nij bilo.

— (Valvazorja) je izšel včeraj 45. zvečič.

— (Umril) je — kakor se nam iz Dolenskega piše — sedmošolec Ignacij Šušteršič, doma v Toplicah. Pokop je bil 4. novembra. Nad dvajset njegovih sošolcev je prišlo iz Novega mesta, svojemu dragemu prijatelju zadnjo čast izkazat. Mrtvaška pesnica, trije venci na gomili — in mladega, narodnega dijaka nij

več. Škoda zanj — gotovo bi bil po svojej moči koristil svojej domovini, katero je srčno ljubil, in zanjo gorel.

— (Nesreča.) Pri Kranjskej gori se je včeraj posul železnični nasip, ter zasul čuva-jevo hišo s prebivalci vred.

— (Iz Trsta) se nam piše 13. t. m.: Sinoč je nek krčmar zaklal mesarskega mladeniča, da je ta v 5 minutah umrl. Pred dvema dnevoma pa je ubil nek težak pilota na morji, to je človek, ki vodi brod po nevarnih krajih. — V armonijnem laškem gledišči pa je bil škandal nastal. Pevkinja Kučnik dobila je lep šopek, njen ljubi pa je bil preveč ljubosumen, in nastal je prepir, da so morali mladega Otela v tamnico tirati. Laški listi še vedno lajajo po navadi, in mi jih ignoriramo.

Razne vesti.

* (Nevarno pismo.) Dne 3. m. m. prinesel je poštni sluga v Zaberzah v Šleziji veliko pismo tamošnjemu spediterju. Ker pa njega nij bilo doma, oddal je pismo njegovej soprogi, katera je tudi pismo odpečatila. Komaj je pa poštni sluga prišel na ulico, uže čuje v hiši hud strel. Takoj se vrne, in ko stopi v sobo, vidi ženo vso v krvi na tleh ležati. Obraz je imela razmesarjen, baš tako prsi. Povedala je, da ko je pismo odprla, je iz njega prišel oni strel. To pismo bilo je navlašč tako narejeno, da kdor bi je bil odpečatil, bil bi ustreljen.

* (Velika tatvina.) V Pragi je sluga vodstva najemništva užitniskega davka v Pragi ukral pred kratkim 37.000 gold., in ubežal s to svoto. Pijančeval je potem po raznih krčmah in denar kar okolo sebe metal. Koncem, ker ga je začela policija iskat, jela ga je vest peči, in šel je sam k sodniji. Denarja je še imel 17.372 gl. vse drugo je ali zapil ali, — ženskam dal, ali pa so mu ko je bil pijan, ukrali. Policija je potem pri raznih osebah našla 12.000 gl. drugo pa ne bode mogla dobiti.

Hronične bolezni v pljučah in dušniku, kakor pljučni katár, tuberkuloza, hud katár v dušniku itd. postanejo hujše, ko se prične zima, zahtevajo največjo previdnost in plodonosno metodo zdravljenja. Izmed vseh zdravil so se najbolj obnesle pri teh boleznih Bergeriejeve smolnate pastile (Theerpastillen), in smolnati kapslji (Theerkapsel). Bergeriejeve smolnate pastile združujejo vse zlez odpravljajoče, zdravlilivost pomirovajoče lastnosti zleznihi sredstva z lastnostimi smole v sobi; Bergeriejevi kapslji od smole so iz čiste medicinične smole ovite v gelatinum. — Cena z navodom kako se rabi je jednej puški od kositarja Bergeriejevih pastil od smole 50 kr., jeden flacon Bergeriejevih kapsljev od smole 1 gold. — Glavna zaloga v Ljubljani pri gospodu J. Svoboda, lekarnariu. (380—2)

Tujiel.

15. novembra:

Evropa: Klos iz Grada. Pri Slouu: Györfy iz Dunaja. — Gasparovič, Zimmerman iz Karlova. — Graf Lichtenberg iz Dolenskega. — Dr. Vošnjak iz Ljubljane. Pri Malléu: Goldschneider iz Dunaja. — Fink iz Grada. — Sturm, Gregorio, Pritsch iz Dunaja. Pri bavarskem dvoru: Vatovec iz Materije. — Janežič iz Kamnika.

Tržne cene

v Ljubljani 16. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 6 gl. 65 kr.; — rož 4 gl. 55 kr.; — ječmen 4 gl. 65 kr.; — oves 2 gl. 70 kr.; — aida 4 gl. 23 kr.; — prosó 4 gl. 55 kr.; — koruza 5 gold. — kr.; krompir 100 kilogramov 3 gl. 03 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 90 kr.; — mast — gl. 80 kr.; — ipah trišon — gl. 64 kr.; — špeh povojon — gl. 75 kr.; — jajce po 3 kr.; — mlaka liter 7 kr.; — govedina kilogram 54 kr.; — telotina 65 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sosa 100 kilogramov 1 gl. 87 kr.; — slama 1 gold. 60 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. 50 kr.; — mahica 6 gl. — kr.

Dunajska borza 16. novembra

Enotni drž. dolg v bankovcih	61	gl.	60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62	"	70	"
Zlata renta	72	"	—	"
1860 drž. posojilo	112	"	60	"
Akcije narodne banke	794	"	—	"
Kreditne akcije	231	"	90	"
London	116	"	15	"
Napol	9	"	33	"
C. kr. cekini	5	"	56	"
Srebro	100	"	—	"
Državno marko	57	"	60	"

Lepa hiša

v Ljubljani, s tremi nadstropji, velikim dvoriščem in z veliko kletjo, v najboljšem stanju, ležeča na najzivejšem prostoru, z dvema prodajalnica, prostovoljno prodaje se. Natančneje izve se v F. Müllerjevem „Annoncen-Bureau“. (392)

Služba živinozdravnika.

V Laškem okraju (Tüffer) je razpisana služba okrajnega živinozdravnika z letno plačo 400 gold., in stanovanjem v Laškem. Prosilci za to izprazneno službo morajo biti zmožni slovenskega jezika; prošnje naj se vložijo okrajnemu odboru v Laškem do

10. decembra t. l., ter naj se priloži živinozdravniška diploma.

Okrajni odbor v Laškem, dne 6. novembra 1878.

(388-2)

Amon, prvosednik.

Poslanica.

Strune

za citre, gitare in violine,

iz tovarne

bratov Kirchner,

se dobivajo pri

Vaso Petričiču,

trgovina z galanterijskim, in nirnberškim blagom v Ljubljani. (389-2)

Priporočilo.

Podpisani naznanja najuljudnejše, da je bil na svetovni razstavi v Parizu, ter more zdaj izdelovati

obleke za gospode

po najnovejši noši, elegantno in prav po ceni. Svojim čestitim p. n. naročnikom za njih zaupanje zahvaljevajo se, prosijo se zagotovilo realne in ročne potrebe še na dalje za blagovoljna mnogobrojna naročila.

Franjo Železnikar

(323-7)

v Ljubljani.

Epilepsijo (božjast)

in vse bolezni v čutnicah zdravi pismeno specialni zdravnik dr. Killisch v Dresden-u (Neustadt). Zdravil je uže v črez 11.000 slučajih. (378-3)

Nagla in gotova pomoč zoper bolezn v želodci.

Dr. Rose

krepilni balzam,

najboljše in najizdatnejše sredstvo za

ohranitev zdravja,

čistitev in vzdržanje čistoče sokov in krvi ter za pospešene dobre prebave, dobiva se pravi po 50 kr. in 1 gold.

vedno v zaloga: v Ljubljani pri lekarni-čarjih: G. Piccoli, Jos. Svoboda, Erasmus Birschitz; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekarnar; v Kočevju: Andr. Braun.

Vse lekarnarje in večje prodajalnice materialij v Avstro-Ogerski in v zaloge tega krepilnega balzama.

Glavna zaloga:

B. Fragner,

lekarna „k černemu orlu“, Eck der Spornergasse Nro. 205-III. in Prag

Prepis.

Brandeis, 12. januarja 1876.

Visokočestiti gospod!

Uže dlje časa sem trpel bolečino v želodcu ter se mi nij ljubilo jesti. Tu me je nekdo opozoril na Vaše zdravilo „dr. Rose krepilni balzam“ in jaz sem ga zavžil.

Porabivši prvo sklenico, opazil sem užo dober vseh in ko sem še nadalje rabil Vaš balzam, so bolečine v želodcu užo popolnem izginile, dobil sem zopet apetit in zdaj sem do cela zopet ozdravel.

Zahvaljujoč se Vam najprisernejše, in najtoplejše priporočujoč „dr. Rose krepilni balzam“ vsem bolnim v želodcu, se beležim z odličnim spoštovanjem

(85-17)

F. Staudigl.

G. PICCOLI,

lekar v Ljubljani, na dunajski cesti „pri angelju“,

priporoča:

i. Tr. Rh. Comp. sploh imenovana

Franc-ova esenca,

izvrstno pomaga zoper vse notranje bolezni v želodcu, pri telesnih zaprtjih, hemoroidih itd. Ta tinktura se vsakej družini najgorkeje priporoča, ker je užo veliko tisoč ljudem k zdravju pripomogla. Steklenica s podukom o rabi vred velja 10 kr.

2. Dr. Mora-ovo zdravilo zoper mrzlico pomaga pri tej bolezni neizmotljivo, steklenica velja 80 kr.

3. Malinčni sok (Himbeerabguss) iz domačih, gorskih malin, v steklenicah, ki drže 1 kilo — po 80 kr. — Tomu, ki več kupi, še ceneje.

4. Anaterinina ustna voda, steklenica velja 60 kr., in zobni prah, škatljica po 40 kr.

5. Prah za pokončanje bolh, ščurkov in drugega mrčesa iz pravih dalmatinskih rož, paket po 10 kr.

6. Homeopatična apoteka, popolnem urodjena po prof. Haagerju.

1 steklenica jagodie velja 10 kr.

1 steklenica tinkture velja 20 kr.

Vsako zdravi o se natanko po naročilu pripravi v zahtevane stopni možno.

7. Dorsch — ribje olje, se rabi zoper škrofolje, škrofolnasto kóstno bolezn, sušico, kašelj i. t. d., steklenica velja 60 kr., z železodidrom 1 gid.

Gospod G. Piccoli, lekarničar v Ljubljani.

Kašelj in teska sapa sta me hudo nadlogovala, zato sem po zdravnikovem nasvetu tri mesece zavžival Vaše Dorschovo ribje olje z železodidrom. — Užo po zavžitju nekoliko steklenic sem čutil veliko olajšanje, — zdaj pa se imam samo izvrstnej zdravilnej moči tega olja zahvaliti, da sem kašelj čisto odpravil, in svoje zdravje zopet zadobil. Zato moram to zdravilo očitno najgorkeje priporočiti.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1878.

Janex Kilar, trnovski kaplan.

Pismena naročila z naslovom: G. Piccoli, lekarna v Ljubljani, se točno izvršujejo proti poštnemu povzetju. (337-15)

M. Neumannova velika zaloga narejene obleke.

Za gospode:

Suknene zimske suknje . . .	gl. 16
Sukneni menčikovi . . .	20
Menčikovi iz lodna . . .	14
Moderna obleka . . .	22
Črna obleka . . .	25
Jesenske površnje suknje . . .	12
Lovske suknjice iz lodna . . .	7
Suknene hlače . . .	7
Ponočne suknje . . .	10
Reithofferjev dežni plašč . . .	9

Za dečke:

Sukneni menčikovi . . .	gl. 10
Suknene obleke . . .	12
Črne obleke . . .	16
Lovske suknjice od lodna . . .	4
Zimske suknene hlače . . .	4

Za otroke

od 2 do 8 let:	
Obleke iz klobučine brez hlače . . .	gl. 3-50
Lovske obleke s hlačami . . .	4-50
Suknena obleka s hlačami . . .	6-
Površnje suknje . . .	7-

Za gospé

najnovejši paletoti z Dunaja:

Suknje po obliki za gospode od palmerstona . . .	od gl. 6 do gl. 24
Suknje po obliki za gospode, ratinaste ali šopkinaste . . .	10 " " 20
Suknje po obliki za gospode, iz sukna stisnena . . .	14 " " 38
Moderna dežni plašč od sukna . . .	9 " " 22
Elegantne ponočne suknje od klobučine . . .	8 " " 18

priporoča

M. Neumann,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se s povzetjem natanko izvršujó, in ono, kar se ne dopáde, brez oviro zameni. (335-7)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Mi darujemo vsakemu

najpotrebnejše domače orodje, kakor: žlice za kavo in jedl. nože in vilice itd. itd.

Od konkurznega upraviteljstva pred kratkim na nič prišlo velike angleške tovarne za britanija-srebro smo dobili poziv, naj vse izdelke od britanija-srebra, ki jih pri nas v zalogi imamo, za majhno odškodnino prevoza in 1/4 delavske plače darujemo.

Ako se vpsalje znesek ali tudi proti povzetju cene, ki je pri vsacem izdelku označena, samo za povrnitev stroškov prevoza iz Angleškega na Dunaj in majhen del delavske plače, dobode vsakdo sledeče

zastonj.

6 kom. britanija-srebrnih žlic za jedl. 6 kom. baš takovih žlic za kavo, vkupe 12 komadov, stalo je prej gl. 6, a sedaj stane vseh 12 komadov vkupe . . .	gl. 1.95
6 " britanija-srebrnih namiznih nožev z angleškimi ostrinami, 6 kom baš takovih vilic, vkupe 12 kom., kateri so prej stali gl. 9, stoji zdaj vseh 12 vkupe . . .	3.25
1 zajemalka za mleko, tožke vrste, prej gl. 3, zdaj . . .	-.85
1 " juho, najtežje vrste, od najboljšega britanija-srebra, prej gl. 4, zdaj . . .	1.25

Poleg tega elegantni svečniki, par po gl. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; zdelice po kr. 50, 75, 80, gl. 1.—, 1.40; majolke za kavo ali čaj po gl. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; sladkorne klešče po kr. 35, 40, 80, gl. 1; sladkorne pušice po gl. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; sladkorne stpnice po kr. 25, 40, 75, 90, gl. 1.—; sklenice za kis in olje po gl. 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.—; pušice za surovo maslo po kr. 75, 95, gl. 1.70, 2.80, 3.25, 4.—; ter še mnogobrojni izdelki.

Osobitega pozora vredno.

6 komadov namiznih nožev, z najfinejšimi ročaji od britanija-srebra, z angleškimi jeklenimi ostrinami, 6 komadov baš takovih vilic, 6 komadov težkih izvrstnih žlic za jedl., 6 komadov baš takovih žlic za kavo, vkupe 24 komadov, ki so prej stali gl. 15, stane zdaj vseh 24 komadov le gl. 4.00.

To stvari so izdelane od najfinejšega britanija-srebra, tor se

garantira za 15 let.

da ostane njih barva vedno bela. (342-5)

Naj se tedaj vsakdo z naročili pohiti, ker se bude radi take cene kmalu vse pekupilo. Naslov in jedini kraj, kjer se more vso to naročiti v e. kr. avstro-ogerskih deželah je:

Glavna zaloga izdelkov od britanija-srebra
Blau & Kann, Wien, I., Elisabethstrasse 6.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.